

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

Előz. díj helyben:	
Egész évre	8 irt
Félévre	4 irt
Negyedévre	2 irt
Vidékre 1 frttal több.	
Hirdetési díj:	
Egész oldal	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII-ik kör, Virag-utca, 337-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.	
„Nyilttér” sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári illeték számítottatik.	

Női ipariskolát kérünk.

Ha nem tudnók azt, hogy rövid idő óta a tanügy terén hatóságunk megtett anynyit, amenynyit joggal várhatott tőle a város özszzlakóssága, megelégednénk a hiányra történő egyszerű rámutatással s fölhívók az iskolaszék figyelmét annak pótlására; azonban a város áldozott a népiskolákra kelleténél is többet, midőn palotákat emelt iskolahelyiségek gyanánt, áldozott a tanügynek, midőn a szükséghez képest emelte a tanerők számát.

Ezen tudat indit arra, hogy midőn újabb áldozatokkal járó intézmény létesítésére hívjuk föl az iskolaszék figyelmét, az új intézmény szükségességére is kiterjeszszük figyelmünket.

Általános tapasztalat szerint a női iparműhelyek száma nálunk ugyszólván napról-napra szaporodik. A különféle műhelyekben tanulólányok nagyszámmal alkalmazvák; de ezeknek kiképzetéséről épenséggel sehogy sincs gondoskodva.

A tanuló leányok ép úgy mint az inasfiúk a munkaadónál 2—3 éven át tanulják a mesterséget s mire felnőnek talán még a nevöket sem tudják majd leírni.

Ha már vannak női iparostanonczok, természetes, hogy ezeknek iskolai képzéséről a törvényhatóság illetve az iskolaszék kötelessége gondoskodni. Az iparosnak a megélhetéshez nemcsak a mesterségére, hanem az ahhoz szükséges értelmiségre is szert kell tennie.

Ez értelmiséget, ezen főkelléket a női ipariskolában szerezhetnék meg tanulólányaink, hogy majdan hivatásuk magaslatán állva méltóan tölthessék be azon tisztességes állást, melyet úgy is mint nők, úgy mint önálló iparosok elfoglalni hivatvák.

Reméljük hogy áldozatkész iskolaszékünk méltányos pártfogásába veendő a leánytanulók oktatásának ügyét is.

Antunovits József országos képviselő nem lépett ki az orsz. szabadelvű pártból, hanem mint mindig ő n a l l ó és függetlenül gondolkozó — férfiú — csatlakozott T i b á d Antal orsz. képviselő csoportjához.

Ez felel meg a valóságnak.

Wekerle.

Nem phrázis, hanem lelkesítő valóság, hogy villámként terjedt el országszerte a hír, hogy dr. Wekerle Sándor pénzügyminisztert

bizta meg ő felsége az új kabinet megalakításával és így ő lesz Magyarország miniszterelnöke.

Az első miniszterelnök a polgárság köréből, a ki belső titkos tanácsos ugyan, de még nem is nemes.

Büszkék vagyunk reá, Az utóbbi évtizedek egyik leggenialisabb és legszeretetremlőbb államférfia igaz érdemeinek fényes jutalmába részesült.

Az összes lapok áradozással szólnak az új miniszterelnökről. Ime idézzük is őket:

A «Pesti Hírlap» így ír:

A villam szárnyain jött, a villam szárnyain repült szerteszét az országba a hír, hogy Wekerle Sándor pénzügyminisztert bizta meg a király az új kabinet alakításával.

És a merre megy a villamos áram, mindenütt fölkelti az öröm és lelkesedés áradatát.

Wekerle neve nem csak program, nem csak a liberalizmus, hanem a nemzeti ügy diadalával egyértelmű.

Wekerle pénzügyminiszternek kormányelnökké történt kinevezése nem csak azt jelenti, hogy a liberálizmus ügye győzött. Nem egy győzelmet jelent, hanem a győzelmek egész sorozatát.

A tényleges helyzet zürzavarából való kibontakozás szempontjából is nagy, sőt történelmi jelentőségű esemény Wekerlének kormányelnökké történt kinevezése.

TÁRCSA.

Pöhöly Zsófi.

Csak kása volt ma az ebéd Pöhöly Jánoséknál, pedig vasárnapi teríték volt az asztalon. De azért mindnyájan olyan megelégedettek voltak, mintha lakadalmi tortát gyürkéztek volna kenyér helyett befejezésül.

Nem a kásából származott a megelégedettség, hanem abból az írásból, melyet tegnap tettek a szublófiókba. Az írás ugyanis nagy komoly betűkkel arról szólt hogy a szatymazi Balogh-szóló utolsó rátáját Pöhöly János becsületes földmives utolsó krajcárig lefizette.

Pöhöly János felkaporodott a kemence mellé. Megtömté a makrapipát. Rágyujtott, Pöhölyné pedig gyorsan leszedte az asztalt a tizenkét esztendő s Julcsával, nehogy valaki meglássa, mi volt a vasárnapi ebéd.

Azután Pöhölyné is föltette a vasárnapi kontyot s a kaposos Rózsáskertet az ölébe véve, leült egy székre az ura mellé.

Most az következett volna, hogy Pöhölyné felkapcsolja a Rózsáskertet és háromszori torokköszörülés után felolvassa a nagybőjt első vasárnapjára eső imádságokat. Azonban ez nem történt meg. Bizony később emleget-

ték, hogy ki is hitte volna: elmarad az imádság.

Pöhöly János ugyanis, amint félig ülve, félig fekvé ott melegedett a nagy fehér kemence mellett, kivette a pipát a szájából és imigyen szólamlott meg:

— No anyjuk, még ilyen vasárnapot sem értünk, hogy egészen a mienk lett volna a szóló.

— Egyik fele Zsófié, másik a Julcsáé, — szóló csillogó szemekkel az asszony; a préház pedig az enyém.

Elmondták már ezt sokszor, talán mindennap is. De hát az eféle dolog olyan, mint a kávé: mindennap jól tehet vele lakni a nélkül, hogy megenné az ember. Bár az igazság kedvéért meg kell mondani, hogy Pöhölyéknél csak az anyjuk élt kávéval és az cigóriával.

A szóló bizonyos tekintélyt kölcsönzött nekik. Pöhöly János szívesen beszélt arról a vasárnapi csoportosulásokban. A legények sűrűn kezdték kérdegetni, hogy mikor tér haza Zsófi a szolgálatból. A fiúgyermekkel gondviselészerűleg ellátott apák nem egyszer jegyezték meg, hogy Julcsából is szép leány lesz; szakasztott olyan, mint Zsófi.

Pöhöly János ilyenkor büszkén fesztett s pötyögős fekete magyar nadrágban és lelki

szemei előtt megjelent a szatymazi szóló a nádfedeles kis préházal, a melynek egyetlen szobájában már a jövő éven állandóan csapra lesz ütve egy hordó. Ma csak egy oldal szalonna, tarhonya van benne, hogy legyen mihez nyulni, mikor kikimennek vizsgálni a fagyot.

Erről beszélgettek imádság helyett otthon. Julcsa is elfeledkezett a vasárnapi iskoláról. Az anyja háta mögé állva, babrált annak a nagy selyemkendőjével, a melynek olyan meleg puha rojtjai vannak.

Az is előkerült szó között, hogy Zsófi husvétkor kiveszik a szolgálatból és nem is eresztik vissza többé. ▲ szólót munkálni kell, aztán meg úgy megfélekedezik az otthonvalókról, hogy már nem is ir.

Tavaly karácsonkor irt utoljára egy levelet, annak is csak az első oldalát írta tele és abból is homályosan értették ki a sorát. Az igaz, hogy elég tisztelet volt a levelemben.

Nem is szólt másról csak hogy kiket tisztel. Hát így is kell írni a jónevelésű leányoknak.

Egyszer csak gyerekszívaj támad az utcán. Nagy kacagó láрма. A gyerekek szeretik a botrányokat, mert csak a szemükkel nézik.

Jelenti a szabadelpvűpárt válságának megszüntét és teljes diadalát.

Jelenti a vallásfelekezeti villongásnak megszüntét.

Jelenti a Vatikán legyőzetését, a már az állam fölé kerekedő ultramontanizmus bős elbizakodottságának megaláztatását.

Jelenti azt, hogy a magyar egyházpolitika egészen új irányt vált. Hogy az nem lesz többé a felekezetek, hanem az állam és nemzet érdekeit szem előtt tartó politika.

Ép azért nem a háborút jelenti az egyház és állam közt, hanem a békét és nyugalmat.

Jelenti, hogy megszabadulunk a felekezeti viszályoktól. Hogy ez az ország az örökös konfliktusoktól megszabadulva, valahára zavartalanul végezheti belső konszolidációjának nagy munkáját. Hogy valahára bizalommal tekinthetünk a jövőbe.

Jelenti parlamentarizmusunk nyugodt, békés tevékenységét. Jelenti tehát belügyi reformjaink sikeres megvalósítását.

Mert Wekerle Sándor kormányelnök népszerűsége, egyéniségének varázsa, mely bűvkörébe ragad minden pártot s valamennyi pártnak minden egyénét, megszünteti a parlament ádáz küzdelmeit, véget vet az évek óta tartó botrányos jeleneteknek, komoly és tisztességteljes tartózkodásra bírja a rakoncátlanságot, lefegyverzi a parlamenti duhaj legénykedést. Így tehát biztos kilátásunk lehet rá, hogy a parlament tárgyalásai visszerülnek a nyugodt és törvényes mederbe.

Nem volna-e nagy tény pusztán csak az, hogy a szabadelvű párt teljes diadallal, a szabadelvűség lobogó trikolorjával került ki a válságból?

Nem volna-e nagy esemény pusztán csak az egyházpolitikai liberalizmus diadala, akkor, mikor a legkomolyabban aggódni lehetett esetleges bukásáért. Akkor, midőn a Vatikán és a magyarországi ultramontanizmus mindent elkövetett megbuktatására.

Nem volna-e nagy esemény magának a polgári házasság eszméjének legfelsőbb he-

lyen való elfogadása akkor, midőn az eszméért hiába küzdött Deák, hiában harcolt a hatvanas és hetvenes évek liberalizmusa. Ha Wekerle kinevezetése mi egyebet sem jelentene, mint a nagy elv diadalát, melyet nem ért meg a közjogi kiegyezés nagy alkotója, nem ért meg Eötvös József báró, nem értek meg Deák más barátai, a kik az új Magyarországot megteremtették: már maga e tény egyike volna az új kor legnagyobb eseményeinek. Oly esemény, mely nem fog elszigetelten állni s következményeiben kihallt összes belpolitikánkra s nemzeti renorganizációnk összes irányára.

De az új kormányelnök nevének még egyéb jelentősége is van. Oly jelentősége, a melyhez képest, bármily nagy és fontos, szinte eltörpül minden egyéb szempont és jelentőség.

Jelenti a demokraczia teljes és végleges diadalát.

A „Budapesti Hírlap” ezeket írja: Wekerle Sándor tisztelt és népszerű miniszter. Kétségkívül szerencsés választás, mert jobb másoknál, ha igazi parlamenti válságot nem akartak. Esze is van, adminisztratív jártassága is, elég jó szónok és szerencsés ember, csupa becses tulajdonság egy miniszterelnöknek.

Wekerle kinevezése azért kedves előttünk s leginkább azért nevezetes, hogy Magyarország miniszterelnökét Wekerlének hívják. Ez már nemcsak liberalizmus, hanem demokracia. Egy polgári származású, idegenből ide honosult, németből megmagyarosodott, alulról magát felküzdött, szegényből kis vagyronra szert tett, családjának kenyeret kereső ember Magyarország miniszterelnöke! Ez igazi haladás. Andrassy, Lónyay, Szlavy, Bittó, Wenckheim, Tisza, Szápary utódja, csupa grófok, bárók és régi magyar nemesek követője az uralkodásban, a király első tanácsosa, a várbeli fényes palota lakója.

A „Magyar Hírlap”: Nem kis mértékben járul az új miniszterelnök szerencsés választásának elismerésé-

hez az ő közismeretű szerénysége, szeretetreméltó modora, az a keresetlen, polgári öntudat, ami oly ritka manapság s különösen azokban, kik saját sulyuk folytán teszik meg haladó utjokat a legfelsőbb fokig.

Mindezek hozzájárulnak, hogy a választást, mely Wekerlét állítja az ügyek élére, megnyugvással fogadjuk úgy mi, mint a hogy fogadja az egész ország.

Mi reánk nézve biztosítékul szolgál az új miniszterelnök multja és jelene arra, hogy komoly jóakarattal, a reformok meleg óhajával fogunk nála találkozni tehetségei és óriási munkaereje mellett s már maga a körülmény biztosítja, hogy még abban a nem várt esetben is, ha meggyőződéseink nyomán ellene leszünk kénytelenek állást foglalni, még akkor is azon nyugodt, tárgyilagos hang fogja uralni vitáinkat, amely mindenütt jelen van, hol komoly jóakarattal, komoly meggyőződés áll egymással szemben és képes méltányolni egymást.

A „N e m z e t”: Nincs benne kétségünk, hogy a szabadelvű párt mindent elfog követni, hogy Wekerle Sándornak a kabinetalakítást megkönnyítse, mert hiszen egy erős kormány teremtése az ország érdeke.

Wekerle nem kereste a miniszterelnöki állást; reá nézve a király kegye királyi parancs volt, mely elől komoly politikus ki nem térhet, midőn látja az ország helyzetét s érzi önmagában az erőt, hogy azon segítsen.

A viszonyok alakulása maga nyomta előtérbe Wekerlét s hogy alkotmányos fejlődésünk szerencsés keze őt jelölte ki, az általános örömet és megnyugvást fog kellenni az egész országban, pártkülönbség nélkül.

A népszerűség érintetlen szűziességével léphet Wekerle a miniszterelnöki palotába; mert bármely párthoz tartozék is valaki, elismeri az ő kiváló képességeit és az egész nemzet mély hálával van eltelve azokért a sikerekért, amelyeket eddig ressortja körében elért. Politikai sikereihez személyének szeretetreméltó és rokonszenves volta járul s így

Pöhölyék olyan édes, harmonikus beszélgetésben voltak, hogy egyik sem volt kíváncsi, mi történik az utcán, Csupán Pöhöly János vett annyi fáradságot, hogy ráemelte a tekintetét a jégkammerában fürdő ablakra, ezt is talán csak azért, mert az ablak szemben volt vele.

Ugy homályban látta, hogy a kisbíró valami asszonyszemélyt vezet az utcán.

— Már meg a Vörös Eszter, — dűnynyögte és megcsóválta a fejét.

Vörös Eszter ugyanis egy ragyásképi dorozsmai leány, a kit hol az egyik, hol a másik nádasból toloncainak haza. El kellene az ilyet égetni.

Egyszer csak tompa koppanás hallatszik az ajtón, a mely ennek következtében benyílik s a kisbíró betaszit rajta egy elzüllődt sápadt rongyos leányt. . .

— Zsófi! — sikoltja Pöhölyné a kezeivel fejéhez kapva s néz reá az eliszonyodás tekintetével.

„Pöhöly Zsófi tizenhat esztendő, éjjeli csavargás miatt Szegedről hazatoncoltatik . . .” Olvasta tekintélyes tudós arcával a kisbíró. Azután katonásan a kopott zsinóros sapkájához rántotta az öklét és elment.

A leány sápadt fakó arccal, érzéstelen

bamba tekintettel állt azon a helyen, a hova a kisbíró lökte. A ruha lucskos, sáros, rongyos volt rajta. A karjai reszkettek. Bizonyosan a hidegtől reszkettek. Két fekete szem, sápadt fakó arcán két fekete pillangó.

Pöhöly János rámeredt a szemével a lányra, a pipát lassan, gépies mozdulattal emelte ki a szájából, a melyet elfelejtett újra visszateretni. Látszott rajta, hogy valamit akar mondani: valami szörnyűt, lesújtót, talán átkot. . . De nem tudott mondani semmit. Csak a szájaszéle mozgott, mint a rémálmod látóé.

— Zsófi, Zsófi! — sikoltott újra az asszony, — hát mi vagy te? Hogy jössz haza?

Zsófi lassan felemelte a fejét, rápillantott az anyjára, azután a nélkül, hogy felelt volna, újra hágyadtan eresztette le a fejét. Odakűn az ablaknál kacagtak a gonosz vásott gyerekek.

Pöhölyné mint a tigris ugrott fel helyéről. Neki rohant az elzüllött leánynak. Megkapta a két vállát és megrázta kegyetlenül.

— Gyalázatos! Gyalázatos! — kiáltott egész testében remegve a felindulástól.

Aztán nem tudott neki mást mondani. Kilökte, kitaszította az ajtón, úgy, hogy a leány elbukott, elesett.

— Takarodjál! — kiáltott utána, — soha sem ösmertünk!

A leány fölkelt. Vissza sem nézett.

Kiment, elment. Az ablak előtt fagyosan borzongott össze. A nyakán levő rongyos kis kendő alá dugta a kezét.

Az utcagyerekek nem kacagtak már. Némán, bámészan rajzoltak körülötte. Most már nemcsak a botrányt nézték, hanem azt is, hogy a homloka vérzik.

Pöhölyné kínos zokogással borult az ura vállára.

Ez meg mereven és elsárgultan nézett maga elé. Arcán elkeseredés és szigorú harag látszott.

— Jól tetted, — szólt nagy lélekzetet véve.

Azután nem beszélt többé semmit, csak a fejét csóválta meg olykor-olykor és sűrűn pislogott a szemével, mint a ki vissza akarja tartani a könnyeit.

A kis Julcsa az asztalra fektette a kezét és hangosan sirt.

— Mit pityeregsz? — kiáltott rá Pöhölyné visszafordulva, miközben nagyot dobantott a lábával.

Látszott rajta, hogy ezzel akar erőt venni magán.

Kegyetlen tekintettel nézett ki az abla-

kétszeresen biztosítva van miniszterelnöki be-
mutatójához a kedvező fogadtatás.

Az „Egyetértés”:

Az új miniszterelnök, Wekerle Sándor, a
mily szerencsés volt az ő fenomenális pályafu-
tásában eddig, ép oly szerencsés abban,
hogy kedvező körülmények közt jut fényes
carrierejének tetőpontjára. A magyar közélet
utóbbi történetében körülbelül példátlan a
Wekerle carriereje. Az igazi tehetség emelte,
mint egyszerű hivatalnokot, a magasba ve-
zető létra fokain. Alig néhány esztendeje,
hogy neve ismeretessé lett, s azóta rohamos
gyorsasággal halad előre. Egyéniségének meg-
van az az imponáló hatása, mely szinte el-
némitja a kritikát. Az igazi tehetséget min-
dig rokonszenv kíséri addig, míg olyan egyé-
niség fűződik hozzá, mely a tehetséget meg-
óvja a káros aberrációktól. Wekerle Sándor
eddigelé meg tudta őrizni azt a rokonszen-
vet, melyet tehetsége vivott ki számára, s ma
teljes népszerűségének birtokában foglalja el
nagyserű állását a nemzet kormányzásának
élén.

Vajon a gondviselés, melynek eddig
igazán kegyence volt, meg fogja-e őrizni szá-
mára áldásait a jövőben is: az az ő végze-
tének titka. Vajon meg fog-e felelni a tehet-
ségeinél fogva ma még méltán hozzá fűződ-
hető várakozásoknak: az nemcsak tőle, ha-
nem a fejlődő körülményektől meg attól függ,
hogy képes lesz-e tehetségeit mindig a közjó
érdekében kifejteni.

Eddigi sikerei után kifejlődhetett benne
az önérték és az önállóság. A munka embere
lévén, kit se a születés előnye, se az ősi va-
gyon hatalma, hanem egyedül a munka si-
kere emelt föl: bizonyára becsülni tudja azt,
a minek a maga rendkívüli haladását köszön-
heti. Karaktere a folytonos tevékenységben
fejlett ki, erélyét a munkásság acélezta meg,
gondolkozásának irányát saját életének visz-
onyai szabták meg. Föltehető róla, hogy de-
mokratikus és liberális ember.

Miniszterelnökké is szerencsés körülmé-
nyek közt lett. Könnyű szerrel megvalósíthat
mélyreható nemzeti törekvéseket, melyeknél
pártkülömbőség nélkül segítségére lesz az egész

kon az üres fehér ködbe. Könyei nem pereg-
tek többé.

Pöhöly János csak most kezdett szóhoz
jutni. Fölállt a kemence mellől és összeszorí-
tott öklökkel kezdett föl és alá járni a szo-
bában.

— Kitagadom! — kiáltott az asztalra
csapva öklével, — lábommal rugom fel, mint
egy kutyát, ha elém vetődik.

— Szegény Zsófi! — zokogott tovább
Julesca.

— Hallgass! — kiállt rá Pöhöly Já-
nos, — az nem Zsófi többé . . . az egy
. . . egy . . . személy!

Azzal felkapta a hétköznapi kalapját és
kiment. Bizonyosan az ökrök közé az istálló-
ba. Az ökrök jó állatok. Jámbor szemekkel
olyan vigasztalóan tudnak nézni.

Pöhölyné halásápadtan, mozdulatlanul
állott a szoba közepén.

Végre megfordult. Ránézett Julesára.
Kibontotta nagy virágos selymekendőjét, las-
san lehuzta vállairól. Aztán odadobta Julesca elé
és mély zengéstelen hangon szólott.

— Vidd utána . . . mondd, hogy men-
jen a présházba.

Gárdonyi Géza.

parlament. Az egyházpolitikai liberális megol-
dást az egész nemzet kívánja, s e kérdések
előtérbenyomulása folytán jut a miniszterel-
nöki székbe. Kívánhat-e magának államférfi
szerencsésebb helyzetet?

H I R E K

Uj ügyvédi iroda. Dr. Neuhaus Ármán
helybeli illetőségű városunkban igen előnyösen
ismert fiatal ügyvéd irodáját helyben főtéren
a Sztójkovits D. féle házban megnyitotta. Sok
szerencsét kívánunk!

Kolera az alföldön. Torontál, Bács és
Aradvármegye területén meglehetősen komoly
alakban lépett föl a járvány. Ujpanáton, Öt-
venesen (Aradmegye.) történt több betegedés.
Bács-Bodrogh vármegye alispáni hivatala ar-
ról értesített hatóságot, hogy az ázsiai ko-
lera Zentán és Ó-Becsén járványosan, Szán-
tován, Csurgon, Uj-Futtakonssagombosi vas-
uti állomáson szórványosan föllépett. Toron-
tál megyében Aradac községben két nap alatt
57 megbetegedés és 13 haláleset fordult elő.
Ezt a községet teljesen elzárja a megye a
közlekedéstől.

Kohn érsek aradi rokona. A Kohnok
csillaga újra felragyog. Hajdani büszkeségük
fénye — hogy t. i. ők a legrégebb zsidó pap-
ok, a világ első hőcselei és bibliáiroinak
ivadékai, — megkopott a sötét századok ér-
dekes viszontagságai alatt. — A Kohnok las-
sankint elfogynak a belügyminiszterium en-
gedélyével, de most akadt Olmützben egy
ember, aki nem tartotta szükségesnek meg-
változtatni nevét, bár vallását elhagyta, de
hű maradt ősi nevéhez és így történt, hogy
a világ legújabb krónikájában épen az anti-
semiták létszámán egyszerre csak fölbukkan egy
Kohn — érsek. És hozzá még kiderül, hogy
ez a Kohn érsek nem is olyan érsek, akit
csak az állása emel, tehetsége, tudása jeleme
az, melynek leginkább hódolnak. A lapok kö-
zölték Kohn érsek életrajzát. Ebből megtudta
egy aradi tisztviselő, hogy az új olmützi ér-
sek anyja unokatestvére az ő atyjának. Fogta-
kapta magát és üdvözlő sürgönyt menesztett
a legnyugobb Kohnnak. Az érsek sürgöny-vá-
lasza néhány óra múlva megérkezett, rövid
néhány sorban megerősítette a rokoni köteleket
és isten áldását kérte aradi atyafaira.

Egyházi zene. F. hó 19-én ő felsége
a királyné népünnepe alkalmával a helybeli
szent Therez főtemplomban d. e. 10. órakor
elő fog adadni Peindl F-dur miséje (új) az
egyházi ének és zenekar által. Offertorium
betétül R a i s z I s t v á n ú r énekelni jogja
Veiss „In te Domine“ baryton szólóját.

Jelölt a szegedi közjegyzőzögre. A
Bodnár Imre elhunyt által megüresedett sze-
gedi közjegyzői állásra a pályázók egész so-
ra tart igényt. Megbízható értesülésünk sze-
rint a kinevezésre legelőbb kilátása van Széll
Ákos országgyűlési képviselőnek és a képví-
selőház jegyzőjének, akinek képviselői mandá-
tumára is vannak már természetesen pályá-
zók, nem kevesen.

Egy csendőrparancsnok öngyilkossága.
A szegedi csendőrkerület egyik őrsének a pa-
rancsnoka pénteken agyonlőtte magát. A sze-
rencsétlen őrsparancsnok neve Kormos Mátyás
a szegedi kerület harmadik szárnyában szol-
gált. Szolgálati fegyverével lőtte magát agyon.
Állítólag az vitte erre a lépésre hogy hadbi-
rórsági vizsgálat volt elrendelve ellene jogosu-
letlan fegyverhasználat miatt. Kormos össze-
szólalkozott egy polgárral Homolicon, a ki
sértő szavakkal illette. A csendőr erre kardot

rántott s megsebesítette. E miatt lett volna el-
rendelve ellene a vizsgálat s félt a követke-
zményektől.

Utazás az éjben. Baracska Teréz kulai
leány elgondolta magát s átrándult Szegedre.
Kirándulásának idejét éjszakára választotta s
Szegedre egyik helyt adó asszonyhoz szállá-
solta be magát. De hát ő nem azért rándult
át Szegedre, hogy aludjék, hanem hogy él-
vezze az éjszaka gyönyöreit — tánchelyeken.
El is indult ő egyik alsó-városi tánchelyre s
utközben talált is egy udvarlóra Rit Gergely
személyében. A Terka leány kitűnően mulla-
tott a táncz alatt s gyöngyöden simult Ritt
Gerő mellére pihenni a táncz után. Rit Gerő
pedig engedte hogy Terka pihenjen, míg a
nagy tömegben zsebébe nyul s onnan 16 frt
készpénzt a leánynak ellehelé egy csókkal.
És ezen udvarlási műveletet Baracska Terka
csak reggel vette észre, mikorra kialudta bái
fáradalmait. Mikor tapasztalta a 16 frt hiá-
nyát, minden föltűkerekedett szerelmi érzelme
elhagyta s a rendőrségnél folytatta. Most a
rendőrség a 16 frtos imádót keresi és ha
megtalálja, letárgyalatja vele a vasárnap éj-
jeli — mulatságot.

Százhusz lövés egy perc alatt. A
hadserég fegyverének mostani feltalója, Man-
licher Ferdinánd ismét egy új puskát talált
fel, amelylyel 120-at lehet löni egy perc
alatt. Az új puska titka a zárócsap automa-
tikus szerkezetében rejlik. A mostani Mann-
licher-puskánál a zárócsapot minden lövés
után kézzel vissza kell húzni. Az új puská-
nál a zárócsap minden lövés után magától
visszatolódik, az üres töltéshüvelyt kidobja,
ujjat tol a helyére s azután ismét visszatoló-
dik. Így lehet kilöni mind az öt töltést, sőt
Mannlicher úgy akarja berendezni a puskát,
hogy ne öt, hanem nyolcz töltés legyen egy-
szerre benne. A feltaláló maga is elismeri,
hogy a fegyver csöve gyors tüzelésnél kissé
átmelegszik, de nem annyira, hogy a puska
hasznavehetetlenné válhék. Mannlicher új
találmányát már bemutatta a bécsi műszaki
katonai bizottságnak; több külföldi állam ka-
tonai attachéje szeretett volna részt venni a
próbalövésen, de Mannlicher nem hívta
meg őket.

Templomrablok. A bűnösség legna-
gyobb jelét mutatták azok a betőrök, akik
Gattaján az ablakon keresztül a templomba
behatoltak. Az elvetemültség legnagyobb jele
az, mikor az ember megtagadja magát, a
szentséget megrabolja. Ismeretlen tettesek a
templomba törtek s az oltáron állott kehely-
ben volt ostyás szelenczét, melyet értékes
tárgynak gondoltak s egyik miseruháról az
ezüst csattot lelopták. A templomrabló bűn-
sők ismeretlenek, a csendőrség erősen nyomoz.

Egy nevezetes község. Zsebelyről van
szó, amely híressé vált az abban rendén levő
duhajkodásokról. Nincs eset, hogy elő ne for-
duljon ezen községben valami gyilkosság,
vagy félholtra verés az egyik jelentéstől a
másikig. A napokban is egy félholtra verés
történt, a legfurcsább ok miatt. Sztójka Mi-
hály juhász bojtár legeltette a mezőm bir-
kát, mikor az idegen legelőre akarta azokat
hajtani. Sojkien János csász pedig, miután
tiltott legelőt őrzött, ellenszegült Sztójkának.
Ez sehogysem akart tágítani, mikor a csász
a birkákat vissza terelte, a juhász gamos
botjával félholtra verte a császt. Mégis meg-
cselekedte, hogy a birkák legeljenek.

Megszökött a lakodalom előtt. Ritka
eset történt a héten Orosházán. Sós István fia

lakodalmanak kedden kellett volna megtörténni, a fiatal ember azonban a lakodalom előtt három nappal magához vette katonai könyvét és elutazott s így a lakodalom elmaradt. Oh: mert nem szerette menyaszonyát, kit szülei szerettek.

A nagy katonai távlovaglásról és részleteiről nemsokára külön hivatalos füzetet fognak kiadni, a mit sportkörökben nagyon kíváncsian várnak. A sok érdekes adat közt, a miről az érdeklődők majd felvilágosítást kapnak, kiemeljük az elpusztult lovak statisztikáját. Annyit máris tudunk, hogy a Berlinből indult lovak közül 25 mult ki közvetlenül a verseny után, illetőleg a megerősítés következtében, míg a mi lovaink közül csupán hét ment tönkre. Ez az adat is eléggé mutatja, hogy mennyivel föltötte áll a mi lóanyagunk a németországi lóanyagunk.

Kossuth Lajos levelére, melyet hazánk legnagyobb fia f. évi október 15-én intézett a 48-as kiállítás főrendezőjéhez, gróf Kreith Béla-hoz, elhatározta a rendezőség, hogy országos gyűjtést indít a 48-as ereklye-muzeumnak Budapesten való létesítésére. Ugyan e célból külön címekre is 50.000 felhívást küld szét a rendezőség, E levelek nagy része már postára adatott a felhíváshoz mellékelte Kossuth levelének másolatával együtt.

Amerikai hírek.

Templomszentelés. Az amerikai egyetlen valódi magyar templom Pittsburgban felépülésén annak felszentelése m. hó 23-án nagy pompa és nagy közönség jelenlétében ment végbe. Kovács János ev. ref. lelkész elvülhetetlen érdemet szerzett magának azzal hogy az Egyesült Államokban az első magyar református templomot felépítette. A felszentelési ünnepély d. e. 10 órakor vette kezdetét, melyre Jurányi Gusztáv ur clevelandi ev. ref. lelkész is megjelent s ő tartotta a beszédet, Kovács lelkész ur az imákat és egyéb szolgálásokat végezte. Vidékről sokan vettek részt így Ohio államából, majd McKeesport, Duquesne, Braddock és Homesteadról. Szavakkal meg nem dicsérhető a johnstowni Kossuth Lajos egyesület, annak egyenruhás tagjai és derék elnöke. Ez egyl. tagjai a délutáni istentiszteletben honvédhuszár ruhában, kivont karddal állottak a középen sorfalat, elnökük másodmagával tiszt ruhában. Voltak d. u. angol vendégek is, köztük két lelkész. Délelőtt mintegy 400 és d. u. 300-an vettek részt az ünnepélyen. Kívánjuk hogy az első magyar templom ne épült legyen híjában fel és hogy tisztelendő Kovács János ur mindenkor büszkén mondhassa el, az én művem!

A Magyar társulat mult vasárnap tartotta rendes évi gyűlését, mely alkalommal a tisztviselők választatták meg és pedig mind egyhangulag. Elnöknek nagy lelkesedés közepette ujabban dr. Gerster Árpád kiáltott ki, ki a társulat keletkezése óta folyton előharcosa annak erősödésére és haladását illetőleg, I. alelnöknek Bárdos Kálmán ujabban, ki szintén mindent elkövet a jótékony társulat, előhaladására másodelnöknek Freund Fülöp, ki minden magyar mozgalomban részt vesz, jegyzőnek továbbra is Schönberger Lajos, pénzügyi titkárnak Freund N. és pénztárnoknak a pénzkezelésben megbízható kávéháztulajdonos Rosenfeld Ignác. Igazgatókká: Nimsgerm Gyula, Thern Sándor, Stern Gyula Weltner Ignác, Friedman A. stb. Társulati ügyvédnek Cukor Mór maradt meg továbbra is. A volt tisztviselők és igazgatóknak köszönet szavaztatott, különösen pedig a tisztviselői

és igazgatói állást ez uttal el nem fogadott Schnitzer Markus és Grant Ignatz uraknak a társulat elismerését nyilvánította. Az évi jelentést s kimutatást közelebbi számainkban fogjuk ismertetni.

Milwaukee égése. Az a nagy tűz, mely a mult hónap 28-án Milwaukeeben, Chicago testvérvárosában pusztított, grándiozus volt dacára még sem volt olyan borzalmas, mint a hogy az első távirati tudósítások sejtették. A kár körülbelül hat millió dollár, a minek hatvan százalék biztosítás útján megtérül. De azért mégis nagy megpróbáltatás volt az hogy körülbelül husz házcsoport semmivé lett s benne igen sok fényes kereskedelmi árucsernok, gyár és nagy áruraktár. Háromezer ember bajlék nélkül maradt. De az amerikai nagyszabású jótékonykodás csodálatos módon felkarolja a szerencsétleneket. Csak úgy hull az ezerdolláros bankó a segítőpénztárba. Egy dúsgazdag mészáros ötezer dollárt ajándékozott rögtön a szerencsétlenség után. Chicagó városa is tele marokkal szorja a pénzt. De azért már egy kissé ambiciózusnak mondják szomszédaikat a chicagóbeliek, hogy azt mondják az ő tűzkatasztrófájukról, hogy az felért egy kisebbfajta „chicagói tűzvészszel.” Azt felelik erre hogy Chicagónak 1871-ben a mikos leégett, volt 325 000 lakója Milwaukee pedig nincs több, mint 230.000. Chicagóban 17.450 ház égett el, Milwaukeeben csak 300. Milwaukeeben 3000 ember lett hajléktalanná, Chicagóban csaknem 100.000. Chicagóban a kár 190 millió dollár volt s ebből csak 23 százalékot térítették meg a biztosító társulatok. Aztán Milwaukeeben csak négy ember pusztult el, Chicagóban pedig 200. A mi egyébként a tűzvész demoni pusztítását illeti, abban a milwaukeei tűzvész nagyon hasonlított a chicagóihoz. Borzasztó vihar dult, mely összedöntötte az égő házakat, mielőtt megemésztette. A szélvés minden untalan más irányt adott a tűzvésznek. De a melyik házba egyszer belekaptak a lángok, az csakhamar egy lángban állott és felgyújtotta a szomszéd házakat is. Azt a tapasztalatot tették, hogy épen tizenöt perc kell hozzá, hogy egy hételemeles ház a pinczétől a padlásig lángba boruljon. A legmagasabbra csaptak a lángok a toronymagasságú elevátorokban, a melyek gabonával, malátafélékkel és sok más értékes áruval voltak tele. A tűzoltóság több házat dinamittal a levegőbe röpített, hogy így szabjon gátat a dühöngő elemnek. A milwaukeei vasutársaság tengerparti nagy állomásán tizenkét, áruval tömött tehervonat állott. Minden porrá égett. Az elpusztult 250 vagonban tükör- és üvegáruk, értékes butorfélek, gépek stb. voltak. Több vagon élő baromfi is elégett. A vasutársaság kára több mint félmillió dollár. Milwaukee városát 1818-ban alapította egy Juneau nevű francia ember.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

679 sz./kb. 892. és 320/15759/sz. kgy. sz. 892.

Arlejtési hirdetmény.

A szegedi műutaknak a szegedi aluljáró és szegedi sorompóház közötti részén a Mac-Adam burkolat beterítéséhez szükséges 70 kmtr. Boros-Sebesi bazalt zuzott kavics és a Virág utcához szükséges 6000 drb. Kis-Sebesi gránit félkocka szállításának biztosítására nyilvános pályázat hirdettetik. Az ajánlandó egységárban kavics és a kockák elő-

állítás, szállítása a munka helyen a kavics prizmákban való összerakása is befoglalva legyen.

Felhívtnak tehát mindazok kik ezen szállítást elnyerni óhajtják, hogy írásbeli zárt ajánlataikat f. é. november 20-ig déli 10 óráig alulirt polgármesteri hivatalnál a vállalati összeg 10% tevő ovadéknak készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban való melléklésével nyujtsák be.

Ajánlat külön a kockákra és külön a kavicsra is tehető. Elkészt vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétettnek, utóajánlatok kizártnak.

A szállításnak az ajánlat elfogadásáról vett értesítéstől számított két hét alatt befejezve kell lennie midőn is az összes anyag egy szakértő bizottság által átvétettni fog.

Szabadka 1892. november hó 12-én.

Mamusich Lázár,
polgármester.

Könyvvezető.

Egy helybeli pénzintézetben alkalmazott, az egyszerű s kettős könyvvelben tökéletesen jártas fiatal ember a délutáni szabad óráit kisebb kereskedők könyveinek rendes és megbízható kezelésére vállalkozik.

Bővebb felvilágosítást e lap

kiadóhivatalában.

13803 sz. 1892. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy Mezerits Dénes mint Verle Pál engedményese Szabadkai lakos végrehajthatónak, Vincze Ádámné Alföldi Anna mint Nagy József jutatóda szabadkai lakos végrehajthatást szenvedő elleni 250 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbírószék) területén levő Szabadka városába fekvő a szabadkai 2560 sz. sztkjvben A. I. 2864 hrsz. alatt foglalt házbirtok Vincze Ádámné szül. Alföldi Annát, mint a B) 10. rendsz. a'atti Nagy József jog, utódát illető. B) 14. sorszám alatti 1/4-ed rész jutalékára és tartozékára. Az árverést 732 forintban ezennel megállapított kikiáltási ában elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan rész az 1892. évi december hó 28-ik napján délelőtt 9 órakor szabadkai telekkönyvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán, 1892. évi augusztus hó 24-ik napján. A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság

Szerdahely Sándor.
kir. trszéki bíró.